

Лагодієнко Н. В.

*Канд. екон. наук,
старший викладач кафедри обліку і оподаткування,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна,
besedina77@gmail.com*

НАУКОВО-ПРАКТИЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ ПОТОКАМИ ПІДПРИЄМСТВ АГРАРНОГО СЕКТОРА

Проаналізовано наукові дослідження, які пов'язані з формуванням системи управління фінансовими потоками, досліджені основні проблемні питання теоретичного забезпечення управління фінансовими потоками та визначені основні етапи управління фінансовими потоками на аграрному підприємстві.

Ключові слова: управління, фінансові потоки, аграрні підприємства.

Управління фінансовими потоками аграрного підприємства є управлінням сукупністю бізнеспроцесів, що складають його фінансово-господарську діяльність, і передбачає визначення залишків, запасів і руху фінансових, трудових, матеріальних та інформаційних ресурсів, розробку схем взаємодії з контрагентами. За своєю суттю таке управління є управлінням результатами фінансово-господарської діяльності, що виникають при здійсненні підприємством поточної, фінансової та інвестиційної діяльності. Тому управління фінансовими потоками є керування прибутком, рентабельністю видів діяльності, залученим капіталом і грошовими потоками в прогностному та подовженому періоді при інвестуванні в умовах неврівноваженого економічного середовища.

Пропоновані у фаховій літературі рішення дозволяють управляти фінансовими потоками і показниками господарських операцій, наприклад, показниками управління запасами, продажами товару, його доставкою, або спрямовані на планування окремих показників продукту, що випускається, наприклад, показників собівартості продукції, її ціни, прибутку.

Найчастіше за основу управління беруть дані, одержувані з розрахунку показників ефективності інвестиційного проекту, фінансових коефіцієнтів або важелів управління прибутком. У низці випадків управління пов'язують тільки з визначенням необхідних ресурсів, для чого формується обмежене

число бюджетів доходів і витрат, що є недостатнім для ефективного планування і не відповідає сучасним умовам діяльності аграрних підприємств у нерівноважному середовищі.

Вивчаючи наукові розробки, присвячені формуванню системи управління фінансовими потоками підприємства, можемо виокремити декілька основних напрямків, а саме:

– фінансові потоки підприємства розглядаються на макрорівні. Перевагою такого підходу є те, що підприємство розглядається як суб’єкт економічних відносин, який генерує основні фінансові потоки в державі, а створення ефективного механізму управління ними є питанням державного регулювання. З іншого боку, недоліком такого підходу є те, що питання внутрішньої (тобто на мікрорівні) оптимізації фінансових потоків підприємства практично усувається з розгляду [2].

– фінансові потоки підприємства розглядають на мікрорівні. Серед основних недоліків зазначеного підходу можна назвати відсутність комплексного підходу до вирішення проблеми побудови ефективної системи управління фінансовими потоками підприємства, що негативно впливає на реалізацію одного з основних принципів фінансового менеджменту, а саме комплексність розробки управлінських рішень та інтегрованість з загальною системою управління підприємством; розгляд системи управління фінансовими потоками підприємства як здебільшого статичної системи, а не такої, яка постійно змінюється і кожного наступного періоду характеризується новими параметрами, інтенсивністю роботи, завантаженістю [1].

– систему управління фінансовими потоками розглядають як систему масового обслуговування. Основним недоліком цього підходу є те, що в цьому випадку з розгляду усувається основне питання – наявність фінансових ресурсів на підприємстві та здатність підприємства генерувати позитивні фінансові потоки [3].

Для створення дієвої системи управління фінансовими потоками

виникає потреба детального планування, розробки та дотримання цілісної системи управління такими потоками, що містить наступні процеси:

1. Визначення завдань і цілей системи управління фінансовими потоками.

2. Класифікація фінансових потоків аграрного підприємства за джерелами виникнення надходження та витрат.

3. Створення інформаційної бази для управління – внутрішнього положення про систему управління фінансовими потоками.

4. Ведення на підприємстві періодичних платіжних календарів та бюджетів з планами на місяць, квартал та рік (податковий календар, календар дебіторської та кредиторської заборгованості тощо).

5. Визначення підрозділів підприємства, відповідальних за правильне ведення обліку фінансових ресурсів, проведення систематичного аналізу – внутрішнього та зовнішнього, планування на прогностичний період, контролю за веденням управління та розробки комплексу заходів щодо оптимізації фінансових потоків.

6. Враховувати комплексно податкову, дивідендну і амортизаційну політику, умови комерційного кредитування і курсову різницю, генеровані підприємством грошові потоки в прогностичному та подовженому періоді при інвестуванні, а також структуру і середньозважену вартість залученого капіталу при складанні прогностичної фінансової звітності.

7. Планування та координування діяльності підрозділів керівником підприємства.

Таким чином, система управління фінансовими потоками суб'єкта господарювання є індивідуальною для кожного підприємства, оскільки необхідно враховувати особливості його фінансово-господарської діяльності та специфічні умови зовнішнього і внутрішнього середовища її реалізації.

Список використаних джерел

1. Азаренкова Г. М. Фінансові потоки в системі економічних відносин / Г. М. Азаренкова. – Х. : ВД “ІНЖЕК”, 2006. – 328 с.
2. Белоусов М. В. Экспериментальная разработка интегрированных матриц

финансовых потоков [Электронный ресурс] / М. В. Белоусов, Е. А. Абрамова. – Режим доступа : <http://www.forecast.ru/Methodology/MSAM/Methodology.asp>.

3. Хавтур О. В. Теоретична концептуалізація фінансових потоків страхових компаній в Україні / О. В. Хавтур // Наукові записки. – Острог : Острозька Академія, 2003. – Вип. 5. – С. 234-249.

N. Lagodienko. Scientific and practical bases of management of financial flows of the enterprises of agrarian sector.

Summary

Analyzed research related to the formation of system management of financial flows, examined the key issues, theoretical security management of financial flows and the main stages of management of financial flows in the agricultural enterprise.

Keywords: control, financial flows, agricultural enterprises.